RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1. Productidentificatie

NATURAL ISOVALERIC ACID

Stofnaam:	NATURAL ISOVALERIC ACID
CAS-Nr.:	503-74-2

1.2. Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Gebruik van de stof of het mengsel

Uitsluitend voor aroma's voor levens- en voedermiddelen

1.3. Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Firma:	Axxence Aromatic GmbH		
Weg:	Tackenweide 28		
Plaats:	D-46446 Emmerich am Rhein		
Telefoon:	+ 49 2822 68561 0	Telefax:	+ 49 2822 68561 39
E-mail:	info@axxence.com		
Contactperson:	Safety Team	Telefoon:	+ 49 2822 68561 0
E-mail:	safety-documentation@axxence.com		
Internet:	www.axxence.de		
Bereik:	Safety Management		

1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen: +49 2822 68561 99

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1. Indeling van de stof of het mengsel

UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.10)

Acute toxiciteit: Acute tox. 5 (dermaal)
Acute toxiciteit: Acute tox. 5 (oraal)
Huidcorrosie/-irritatie: Huidcorr. 1B
Gevaar voor het aquatisch milieu: Aquat. acuut 3

2.2. Etiketteringselementen

UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.10)

Signaalwoord: Gevaar

Pictogrammen:

Gevarenaanduidingen

H227	Brandbare vloeistof.
H303+H313	Kan schadelijk zijn bij inslikken of aanraking met de huid.
H314	Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.
H402	Schadelijk voor aquatisch leven.

Voorzorgsmaatregelen

P210	Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen. Niet roken.
P260	Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.
P273	Voorkom lozing in het milieu.
P280	Draag beschermende handschoenen/beschermende kleding/oogbescherming/gelaatsbescherming/gehoorbescherming.
P301+P330+P331	NA INSLIKKEN: de mond spoelen. GEEN braken opwekken.

P317	Zoek medische hulp.
P302+P317	BIJ CONTACT MET DE HUID: Zoek medische hulp.
P354	Spoel onmiddellijk af met water gedurende enkele minuten.
P361	Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
P363	Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.
P304+P340	NA INADEMING: de persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen.
P316	Zoek onmiddellijk medische noodhulp.
P305+P354+P338	BIJ CONTACT MET DE OGEN: Spoel onmiddellijk af met water gedurende enkele minuten. Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.
P317	Zoek medische hulp.
P403	Op een goed geventileerde plaats bewaren.
P405	Achter slot bewaren.
P501	Inhoud/verpakking afvoeren naar Organisch afval.

2.3. Andere gevaren

Er is geen informatie beschikbaar.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.1. Stoffen

Formule: C5 H20 O2

Molecuulgewicht: 102,13 g/mol

Relevante ingrediënten

CAS-Nr.	Stofnaam	Hoeveelheid
	Indeling (UN-GHS (ST/SG/AC.10/11/Rev.10))	
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID	100 %
	Acute Tox. 5, Acute Tox. 5, Skin Corr. 1B, Aquatic Acute 3; H313 H303 H314 H402	

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Algemeen advies

Eerste hulp: let op zelfbescherming! Slachtoffer uit de gevarenzone halen en neerleggen.

Bij inademing

Voor frisse lucht zorgen. Medische behandeling noodzakelijk.

Bij aanraking met de huid

Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met veel water en zeep. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken en wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken. Bij huidirritatie: een arts raadplegen.

Bij aanraking met de ogen

Bij contact met de ogen direct met geopende oogleden 10 tot 15 minuten met stromend water spoelen en oogarts consulteren.

Bij inslikken

Bij braken rrekening houden met verstikkingsgevaar. Onmiddellijk mond spoelen en 1 glas water drinken. GEEN braken opwekken. Mogelijke schadelijke effecten op de mens en mogelijke symptomen: Maagperforatie. Onmiddellijk arts consulteren. Geen neutralisatiemiddel laten drinken.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Er is geen informatie beschikbaar.

4.3. Vermelding van eventueel noodzakelijke onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Symptomatische behandeling.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1. Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen

Blusmaatregelen afstemmen op de omgeving.

5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Niet ontbrandbaar. Dampen kunnen met lucht een explosief mengsel vormen.

5.3. Advies voor brandweerlieden

Ademhalingsapparatuur met perslucht en beschermingskleding dragen. Compleet beschermingspak.

Bijkomend advies

Ter bescherming van personen en koeling van containers, in het gevarengebied watersproeistraal inzetten. Gassen/dampen/nevels met watersproeistraal neerslaan. Gecontamineerd bluswater afzonderlijk verzamelen. Dit mag niet in de riolering of afvalwaterstroom terechtkomen.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

Algemene informatie

Voor voldoende ventilatie zorgen. Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen. Contact met huid, ogen en kleding vermijden. Persoonlijke beschermingsuitrusting gebruiken.

6.2. Milieuvoorzorgsmaatregelen

Niet in de riolering of open wateren lozen.

6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Voor reiniging

Met vloeistofbindende stoffen (zand, diatomeeënaarde, zuurbinder, universeel binder) opnemen. Het opgenomen materiaal volgens hoofdstuk "opslag van afvalstoffen" behandelen.

Overige informatie

Met vloeistofbindende stoffen (zand, diatomeeënaarde, zuurbinder, universeel binder) opnemen. Het opgenomen materiaal volgens hoofdstuk "opslag van afvalstoffen" behandelen.

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

Veilige verwerking: zie rubriek 7
Persoonlijke bescherming: zie rubriek 8
Afvalverwijdering: zie rubriek 13

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Advies voor veilig hanteren

Bij open hanteren moeten installaties met plaatselijke afzuiging gebruikt worden. Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen.

Aanwijzingen voor bescherming tegen brand en explosie

Er zijn geen speciale maatregelen noodzakelijk.

Advies inzake algemene beroepsmatige hygiëne

Vervuilde, gedrenkte kleding direct uittrekken. Huidbeschermingsplan opstellen en in acht nemen! Voor de pauzes en na beëindiging van het werk handen en gezicht grondig wassen, event. douchen. Op de werkplaats niet eten, drinken, roken en snuiven. Vervuilde, gedrenkte kleding direct uittrekken. Huidbeschermingsplan opstellen en in acht nemen! Voor de pauzes en na beëindiging van het werk handen en gezicht grondig wassen, event. douchen. Op de werkplaats niet eten, drinken, roken en snuiven.

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Eisen aan opslagruimten en vaten

In goed gesloten verpakking bewaren. Achter slot bewaren. Opslaan op een plaats die alleen toegankelijk is

voor bevoegde personen. Voor voldoende ventilatie en plaatselijke afzuiging op kritieke plaatsen zorgen.

Informatie betreft het opslaan met andere stoffen of preparaten

Er zijn geen speciale maatregelen noodzakelijk.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1. Controleparameters

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Passende technische maatregelen

Bij open hanteren moeten installaties met plaatselijke afzuiging gebruikt worden. Gas/rook/damp/spuitnevel niet inademen.

Individuele beschermingsmaatregelen, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen

Bescherming van de ogen/het gezicht

Geschikte oogbescherming: korfbril.

Bescherming van de handen

Bij de omgang met chemische werkstoffen mogen handschoenen die tegen chemicaliën beschermen met CE-kenmerk inclusief het viercijferige controlenummer, gedragen worden. Beschermingshandschoenen tegen chemicaliën moeten in hun uitvoering afhankelijk van de concentatie van de gevaarlijke en -hoeveelheid speciaal voor de werkplek uitgekozen worden. Het wordt aanbevolen zich over de bestendigheid tegen chemicaliën van de bovengenoemde beschermingshandschoenen voor speciaal gebruik met de handschoenenfabrikant te laten informeren.

Bescherming van de huid

Gebruik van beschermende kleding.

Bescherming van de ademhalingsorganen

Bij ontoereikende ventilatie adembescherming dragen.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Fysische toestand:	Vloeibaar
Kleur:	
Smeltpunt/vriespunt:	-29 °C
Kookpunt of beginkookpunt en kooktraject:	179 °C
Ontvlambaarheid:	niet bepaald
Onderste ontploffingsgrens:	niet bepaald
Bovenste ontploffingsgrens:	niet bepaald
Vlampunt:	80 °C
Zelfontbrandingstemperatuur:	420 °C
Ontledingstemperatuur:	niet bepaald
pH (bij 20 °C):	3
Wateroplosbaarheid: (bij 25 °C)	48 g/l
Oplosbaarheid in andere oplosmiddelen	niet bepaald
Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water:	1,7

Dampspanning: (bij 20 °C)	1 hPa
Dampspanning: (bij 50 °C)	3,7 hPa
Dichtheid (bij 20 °C):	0,93 g/cm³
Relatieve dampdichtheid:	niet bepaald

9.2. Overige informatie

Informatie inzake fysische gevarenklassen

Ontploffingseigenschappen

Het product is niet: Ontplofbaar. niet ontplofbaar volgens EU A.14

Oxiderende eigenschappen

Het product is niet: brandbevorderend.

Andere veiligheidskenmerken

Verdampingssnelheid:	niet bepaald
Oplosmiddel-gehalte:	0%
Vaststofgehalte:	0%
Viscositeit / dynamisch: (bij 20 °C)	2,4 mPa·s

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1. Reactiviteit

Bij handhaving en opslag conform de voorschriften treden geen gevaarlijke reacties op.

10.2. Chemische stabiliteit

Het product is bij opslag bij normale omgevingstemperaturen stabiel.

10.3. Mogelijke gevaarlijke reacties

Er zijn geen gevaarlijke reacties bekend.

10.4. Te vermijden omstandigheden

geen

10.5. Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Er is geen informatie beschikbaar.

10.6. Gevaarlijke ontledingsproducten

Er zijn geen gevaarlijke afbraakproducten bekend

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1. Informatie over toxicologische effecten

Acute toxiciteit

Kan schadelijk zijn bij inslikken.

Kan schadelijk zijn bij aanraking met de huid.

CAS-Nr.	Stofnaam					
	Blootstellingsroute	Dosis		Soort	Bron	Methode
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID					
	oraal	LD50 mg/kg	2500	Rat	REACH Dossier	OECD 401
	dermaal	LD50 mg/kg	>2000	Konijn	REACH Dossier	OECD 402

Irritatie en corrosiviteit

Huidcorrosie/-irritatie: Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel.

Ernstig oogletsel/oogirritatie: Veroorzaakt ernstig oogletsel.

Overgevoeligheidseffecten

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Kankerverwekkende, mutagene en voor de voortplanting vergiftige effecten

Mutageniteit in geslachtscellen: Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Kankerverwekkendheid: Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.
Voortplantingstoxiciteit: Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

STOT bij eenmalige blootstelling

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

STOT bij herhaalde blootstelling

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

Gevaar bij inademing

Gebaseerd op beschikbare gegevens; aan de indelingscriteria is niet voldaan.

11.2. Informatie over andere gevaren

Hormoonontregelende eigenschappen

Er is geen informatie beschikbaar.

Bijkomend advies

De stof is ingedeeld als gevaarlijk conform de Verordening (EG) Nr. 1272 (2008).

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1. Toxiciteit

Het product is niet: Ecotoxisch.

CAS-Nr.	Stofnaam						
	Aquatische toxiciteit	Dosis		[h] | [d]	Soort	Bron	Methode
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID						
	Acute toxiciteit voor vissen	LC50	77 mg/l	96 h	Pimephales promelas (dikkopelrits)	REACH Dossier	OECD 203
	Acute algentoxiciteit	ErC50 mg/l	29,33	72 h	Pseudokirchneriella subcapitata	REACH Dossier	OECD 201
	Acute crustaceatoxiciteit	EC50 mg/l	59,4	48 h	Daphnia magna (grote watervlo)	REACH Dossier	OECD 202

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

Het product werd niet gecontroleerd.

CAS-Nr.	Stofnaam			
	Methode	Waarde	d	Bron
	Beoordeling			
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID			
	OECD 301	62%	10	
	Readily biodegradable			

12.3. Bioaccumulatie

Het product werd niet gecontroleerd.

Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water

CAS-Nr.	Stofnaam	Log Pow
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID	1,7

BCF

CAS-Nr.	Stofnaam	BCF	Soort	Bron
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID	3,16		

12.4. Mobiliteit in de bodem

Het product werd niet gecontroleerd.

12.6. Hormoonontregelende eigenschappen

Deze stof heeft geen hormoonontregelende eigenschappen met betrekking tot niet-doelorganismen.

12.7. Andere schadelijke effecten

Er is geen informatie beschikbaar.

Bijkomend advies

Voorkom lozing in het milieu.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

13.1. Afvalverwerkingsmethoden

Overwegingen over de afvalverwijdering

Niet in de riolering of open wateren lozen. Afvalverwerking volgens nationale of regionale wetgeving.

Verwijdering van de besmette verpakking

Met veel water wassen. Volledig geleegde verpakkingen kunnen verwerkt worden.

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

Zeevervoer (IMDG)

14.1. VN-nummer of ID-nummer:	UN 3265
14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN:	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S.
14.3. Transportgevarenklasse(n):	8
14.4. Verpakkingsgroep:	II
Etiketten:	8

Bijzondere Bepalingen:	274
Beperkte hoeveelheid (LQ):	1 L
Toegelaten hoeveelheid:	E2
EmS:	F-A, S-B
Segregatiegroep:	1 - acids

Luchtvervoer (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1. VN-nummer of ID-nummer:	UN 3265
14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN:	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S.
14.3. Transportgevarenklasse(n):	8
14.4. Verpakkingsgroep:	II
Etiketten:	8

Bijzondere Bepalingen:	A3 A803
Beperkte hoeveelheid (LQ)	0.5 L
Passenger:	
Passenger LQ:	Y840
Toegelaten hoeveelheid:	E2
IATA-Packing instruction - Passenger:	851

IATA-Maximale hoeveelheid - Passenger:	1 L
IATA-Packing instruction - Cargo:	855
IATA-Maximale hoeveelheid - Cargo:	30 L

14.5. Milieugevaren

SCHADELIJK VOOR HET MILIEU: Nee

14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

Waarschuwing: sterk bijtend.

14.7. Zeevervoer in bulk overeenkomstig IMO-instrumenten

niet van toepassing

RUBRIEK 15: Regelgeving

Informatie over nationale regelgeving

Beperking bij tewerkstelling: Werkrestricties volgens de wet betreffende de bescherming van jongeren op het werk (94/33/EG) in acht nemen.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Afkortingen en acroniemen

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route
(European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service
LC50: Lethal concentration, 50%
LD50: Lethal dose, 50%
CLP: Classification, labelling and Packaging
REACH: Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals
GHS: Globally Harmonised System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals
UN: United Nations
DNEL: Derived No Effect Level
DMEL: Derived Minimal Effect Level
PNEC: Predicted No Effect Concentration
ATE: Acute toxicity estimate
LL50: Lethal loading, 50%
EL50: Effect loading, 50%
EC50: Effective Concentration 50%
ErC50: Effective Concentration 50%, growth rate
NOEC: No Observed Effect Concentration
BCF: Bio-concentration factor
PBT: persistent, bioaccumulative, toxic
vPvB: very persistent, very bioaccumulative
RID: Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail
ADN: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways
(Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures)
EmS: Emergency Schedules
MFAG: Medical First Aid Guide
ICAO: International Civil Aviation Organization
MARPOL: International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
IBC: Intermediate Bulk Container
VOC: Volatile Organic Compounds
SVHC: Substance of Very High Concern
Kijk voor de verklaring van afkortingen en acroniemen op http://abk.esdcscom.eu
Voor afkortingen en acroniemen, zie: ECHA Richtsnoer over informatie-eisen en chemische veiligheidsbeoordeling, hoofdstuk R.20 (Tabel met begrippen en afkortingen).

Andere gegevens

De informatie is gebaseerd op het huidige niveau van onze kennis, maar biedt geen verzekering van produkteigenschappen en vormt geen wettig contract. De ontvanger van ons produkt is zelf verantwoordelijk voor het in acht nemen van de bestaande wetten en voorschriften.